EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2021 | ET

Netisaate „Kohalik vaade“ teise hooaja 3. osa: Uus Euroopa narratiiv

Teie veebilehitseja ei toeta audioväljundit.

COVID-19 kriis on näidanud, kui oluline on solidaarsus ELi liikmesriikide, institutsioonide ja kodanike vahel. Seda kogemust arvesse võttes arutleme selle üle, miks äsja käivitatud Euroopa tuleviku konverents on uus ja oluline samm ühisel mõtlemisel meie Euroopa ühise tuleviku üle.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Christa Schweng** kirjeldab **uut Euroopa narratiivi**, mida komitee toetab osaledes vaatlejana Euroopa tuleviku konverentsi juhatuses, ning lubab mobiliseerida komitee ulatusliku võrgustiku kogu organiseeritud kodanikuühiskonnas, et tagada võimalikult laialdane osalemine.

Euroopa Parlamendi liige, Euroopa tuleviku konverentsi juhatuse liige ja endine Belgia peaminister **Guy Verhofstadt**, kes esitas 2001. aastal Euroopa konvendi käivitanud Laekeni deklaratsiooni, rõhutab samuti, et Euroopal on aeg visandada oma tee *koos* kodanikega.

ELi juures töötav korrespondent ja silmapaistev Euroopa asjade ekspert **Lorenzo Consoli** märgib, et oma kolmekümne Brüsselis veedetud aasta jooksul ei ole ta kunagi näinud, et EL oleks tegelenud nii ambitsioonika üleeuroopalise demokraatliku tegevusega. (dm)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE

JUHTKIRI

Juhtkiri

Optimistliku noodiga suvesse

Hea lugeja!

Seda suve alustame märksa paremate uudistega kui eelmisel aastal. Juuli lõpuks peaks ligikaudu 70% ELi täiskasvanud elanikkonnast olema saanud vähemalt ühe annuse COVID-19 vaktsiini. Reisimine on võimalik, kuigi see on endiselt keeruline. Lisaks kogub hoogu taasterahastu „NextGenerationEU“ rakendamine.

Juuli tähistab traditsiooniliselt ELi nõukogu uue eesistujariigi tegevuse algust. Seekord antakse tööjärg üle Sloveeniale ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ootab järgneval kuuel kuul tihedat koostööd selle riigiga. Töötame eesistujariigi taotletud ettevalmistavate arvamustega, mis käsitlevad näiteks täiskasvanuharidust, kaasavat digiüleminekut ja õiglaseid toiduahelaid. Loodame samuti, et epidemioloogiline olukord võimaldab meil korraldada nii mõnegi füüsilise kohtumise Sloveenias kohapeal, et võrgustike võimalusi maksimaalselt ära kasutada.

Viimaseid suvepuhkuseni jäävaid sekundeid lugedes kavandame juba ka sügisesi üritusi. Üks meie prioriteete on osalemine Euroopa tuleviku konverentsil. Septembris alustame „Going local“ üritustega kõigis ELi liikmesriikides. Meie liikmed korraldavad koostöös riiklike, piirkondlike ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega mitmeid arutelusid. Eesmärk on kuulata kohaliku tasandi kodanikuühiskonda ja lisada nende panus uude Euroopa narratiivi. Ootame kõiki üritusi suure huviga, sest need on kahtlemata paljude algupäraste ideede kasvulava.

Teine septembrikuine prioriteet on järelevalve taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige selle taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise üle. Selles on oluline roll meie ulatuslikul spetsialistide võrgustikul, kes tunnevad kohapealset olukorda kõigis 27 liikmesriigis. Soovime aidata kaasa rahastu võimalikult sujuvale käivitamisele, tehes kindlaks kitsaskohad ning tuues välja toimiva aga ka parandamist vajava.

Kuid enne kõige selle teokssaamist tahan soovida Sulle, hea lugeja, suurepärast suvepuhkust ning rohket kvaliteetaega oma pere ja sõprade keskel. Pidagem kinni kehtivatest piirangutest, kuid kogugem ka jõudu ja energiat ning nautigem vähehaaval avanevaid vabadusi pärast kuid kestnud pandeemiat!

Christa Schweng

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president

ÜRITUSTE KALENDER

13. juuli 2021, Brüssel

Noorte kliima ja kestlikkuse ümarlaud

22.–23. september 2021, Brüssel

EMSK täiskogu istungjärk

„ÜKS KÜSIMUS...“

Üks küsimus...

Rubriigis „Üks küsimus...“ palume Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetel vastata ühele olulisele päevakajalisele küsimusele.
Juuli väljaandes palusime ajutise töörühma „Põhiõigused ja õigusriigi põhimõte“ esimehel Cristian Pîrvulescul jagada oma mõtteid väljendusvabaduse kohta.

Väljendusvabadus on õigus, mida me peame väärtustama ja kaitsma

Näib, et sotsiaalvõrgustikes kasutatakse kirgede üleskütmiseks üha enam vägivalda. See võib viia verbaalse või füüsilise vägivallani ükskõik kelle vastu, olgu see siis poliitilise võimu, politsei või mõne institutsiooni esindaja või eraisik. Jääb mulje, et sotsiaalmeedias võib öelda kõike, võib kaitsta mida tahes, nii tõde kui ka valet. Näiteks võib kellelegi tunduda tema rahulolematus õiguspärane, nii et võiks rünnata isegi Prantsusmaa presidenti.

Seda konteksti silmas pidades öelge palun, kust peaks Teie kui ajutise töörühma „Põhiõigused ja õigusriigi põhimõte“ esimehe arvates minema piir põhiõiguste ja isikuvabaduste, eelkõige väljendusvabaduse vahel?

Cristian Pîrvulescu: Väljendusvabadus on demokraatlikus ühiskonnas kesksel kohal. See on põhiõigus, milleta ei saa demokraatiat teostada. On sümboolne, et kõik või peaaegu kõik nõuavad endale seda õigust, sealhulgas needki, kelle kavatsustes ei ole alati esikohal meie kõigi demokraatia ja inimõiguste kaitsmine.

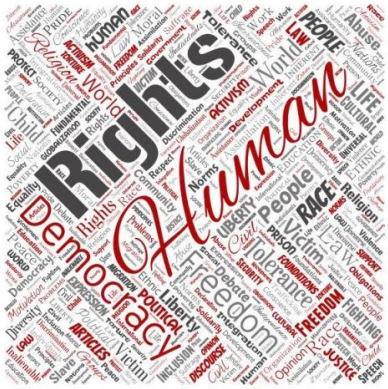
Kuid väljendusvabadus on õigus, mida mõistetakse sageli valesti. Paljud arvavad, et tegemist on absoluutse õigusega, ja kasutavad seda argumenti kõikvõimalike rünnakute õigustamiseks. Kuid sõnalised rünnakud valmistavad mõnikord ette pinnast tõelisele vägivallale, mis on lubamatu. Seda on olnud näha hiljutiste traagiliste sündmuste puhul, mille tõttu on arutelu keskmesse tõusnud sotsiaalmeedia reguleerimine.

Juriidiliselt vastutavad õiguste tagamise eest riigiasutused. Nad võivad piirata väljendusvabadust, kuid üksnes väga erandlikul juhul ja kontrollitud viisil. Meetmed peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud näiteks riigi julgeoleku tagamiseks, kuriteo ärahoidmiseks, tervise kaitseks jms. Õigusriigis on kohtu ülesanne lahendada vaidlusi ja otsustada, kust läheb piir. Ei valitsus, üksikisikud ega ükski rühm saa ise õigust mõista.

Riigijuhtidel võib olla kiusatus püüda piirata väljendusvabadust, et piirata rahva nõudmisi ja proteste. Kuid ajaloost tuntud tsensuur ei ole sotsiaalmeedia ajastul enam võimalik. Võib täheldada problemaatika nihet väljendusvabaduse kaksikvenna, st teabe saamise õiguse suunas. Tänapäeval on väga raske teha vahet faktipõhise teabe ja eri eesmärkidel levitatava desinformatsiooni vahel.

Kindel on aga see, et eesliinil seisavad tõel põhineva lähenemisviisi eest võitlejad – näiteks uurivad ajakirjanikud, inimõiguste kaitsjad. Kui nende töö mõnele juhile või rühmale ei meeldi, on tänapäeval lihtsam

neid tsenseerimise asemel veebis maha teha, kujutades neid meedias ja sotsiaalvõrgustikes rahvavaenlaste või välisagentidena. Üks selge näide selle kohta on ajakirjanik Daphne Caruana Galizia juhtum. Tema mõrvamisele eelnes mitukümmend kuritahtlikku kohtumenetlust (kuulus vaigistuskaebus ehk inglise keeles SLAPP). Kui teda ei suudetud vaikima sundida, otsustati ta tappa! Ajakirjanike vastu suunatud vägivalla puhkemine Euroopas muudab veelgi selgemaks selle, et väljendusvabadus on õigus, mida me peame praeguses uues olukorras väärtustama ja otsustavalt kaitsma.

Ühise põhiõiguste kultuuri arendamine Euroopas

EMSK liige Cristian Pîrvulescu

Aeg, mil Euroopas sai põhiõigusi, õigusriigi põhimõtet ja demokraatiat pidada iseenesestmõistetavaks, on lõplikult möödas. On saanud üha selgemaks, et neid väärtusi tuleb ennetavalt kaitsta populismi, vihakõne, vähemuste vastaste rünnakute, kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemise ja mõne valitsuse kalduvuse eest võimu koondada. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ajutine töörühm „Põhiõigused ja õigusriigi põhimõte“ on pühendunud põhiõiguste kultuuri edendamisele Euroopas.

Viimastel aastatel on Euroopat tabanud mitmed kriisid, mis on surve alla pannud kõik Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud ELi väärtused. Alates aastatuhande vahetumisest on eurooplastel tulnud seista silmitsi paljude katsumustega, millest kõige karmimad olid 2008. aasta finantskriis ja sellele järgnenud ranged kokkuhoiumeetmed, julgeolekuohtude ja terrorismi esilekerkimine, varjupaigataotlejate meeleheitlikust olukorrast tingitud suur humanitaarprobleem ning sajandi suurim tervisekriis.

Komitee ei saa jääda lihtsalt pealtvaatajaks. 2018. aastal moodustas komitee **ajutise töörühma „Põhiõigused ja õigusriigi põhimõte“**. See 21liikmeline tööorgan, mille juhtimine mul oli au oma kolleegilt José Antonio Moreno Díazilt üle võtta, võimaldab kodanikuühiskonnal jagada oma seisukohti seoses liikmesriikides põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi valdkonnas toimuvate arengutega.

See töörühm korraldab külastusi kõigisse ELi liikmesriikidesse, kus ta kohtub sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, õiguse ja meedia valdkonna töötajate ning riiklike ametiasutustega. Neilt saadud panuse põhjal koostab töörühm aruandeid, mis kirjeldavad igas riigis valitsevat olukorda.

Üldine lähenemisviis ei seisne mitte õigusliku analüüsi esitamises, vaid pigem konstruktiivse dialoogi hõlbustamises küsimustes, mis põhjustavad mõnikord vastandlikke arvamusi. Oleme saanud väga positiivset tagasisidet kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajatelt, kes leidsid, et aruanded on tõepoolest soodustanud liikmesriikides teabevahetust.

Töörühma teine peamine eesmärk on püüda riike külastades välja selgitada Euroopas pead tõstvaid suundumusi. Seepärast korraldasime 2019. aasta novembris oma esimese konverentsi, et tutvustada esimesi riikide külastusi kokkuvõtva aruande põhjal tekkivat üldpilti. 2021. aasta novembris korraldame oma teise konverentsi ja sel korral toome sidusrühmad kokku, et arutada Euroopa Komisjonis õigusriigi teemal koostatud aruandeid.

Meie eesmärk keskpikas perspektiivis on arendada välja laiem kodanikuühiskonna foorum, mis võimaldab kõigil asjaomastel sidusrühmadel osaleda kaasavates ja avatud aruteludes ELi väärtuste kaitsmise üle. Vaheetapina käivitame varsti uue veebijaotise, kus sidusrühmad saavad jagada kirjalikke seisukohti.

Töörühm soovib anda oma panuse Euroopa ühise põhiõiguste, õigusriigi ja demokraatia kultuuri arendamisse. Lisaks riikide külastustele ja konverentsidele on töörühm pööranud erilist tähelepanu praegusele COVID-19 kriisile, korraldades kuulamisi selle mõju ja taastumise kohta. Töörühm tegi algust kahe omaalgatusliku arvamuse koostamisega, et käsitleda taastefondide mõju ja õigusriigi aspekti.

Üldjoones seisneb töörühma peamine lisaväärtus selles, et see toob esile põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte sotsiaal-majandusliku külje ning loob liitusid, kuhu kuuluvad erinevad kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas sotsiaalpartnerid. Meie arvamus „Õigusriik ja selle mõju majanduskasvule“ sümboliseerib seda lähenemisviisi ning näitab tööandjate, töötajate ning komitee Euroopa mitmekesisuse rühmas esindatud kodanikuühiskonna jõudude kasvavat huvi nende küsimuste vastu. Kõigi rühmade aktiivne osalemine on töörühma töö alus.

ARVAKE ÄRA, KES ON KÜLAS?

Üllatuskülaline

Igal kuul tutvustame üht üllatuskülalist, kelle töö ja pühendumus on teistele inspiratsiooniks. EMSK Info juuli väljaandes vestleme Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa piirkondliku direktori dr Hans Henri Kluge ja organisatsiooni *The Ocean Race Summits* juhi Johan Stridiga.

Dr Hans Henri P. Kluge ametiaeg WHO Euroopa piirkondliku direktorina algas 1. veebruaril 2020. Tema kandidatuuri sellele ametikohale esitas WHO Euroopa piirkondlik komitee ja ametisse nimetati ta WHO juhatuse poolt. Ta on 25 aastat töötanud meditsiinivaldkonnas ja rahvatervise alal paljudes maailma paikades.

Johan Strid alustas organisatsiooni *The Ocean Race Summit* juhi ülesannete täitmist 2020 augustis. Enne seda töötas ta Rootsi paraolümpiakomitee peasekretärina ja veelgi varem Rootsi skautide ja gaidide organisatsiooni peasekretärina. Johanil on tugev kodanikuühiskonna taust, ta on olnud Rootsi noortenõukogu, Rootsi Punase Risti ja võrgustiku „Lõpetage lasteprostitutsioon, lastepornograafia ja lastega kauplemine seksuaalse ärakasutamise eesmärgil“ (ECPAT) juhatuses. Ta on olnud ettevõtja ja pannud aluse mitmele ettevõttele. Euroopa tasandil on Johan olnud Euroopa Nõukogu noortedirektoraadi nõuandekomisjoni esimees ja Euroopa skautide komitee liige.

„Tulevik ei ole kivisse raiutud ja COVID-19 pandeemia kulg on meie kätes“

Usutlus Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa piirkonna direktori dr Hans Henri Klugega

Milline on Teie arvates vaktsineerimiskampaania mõju Euroopas?

Alates 4. veebruarist 2021 on maailmas COVID-19 vastu vaktsineeritud rohkem inimesi, kui on epideemia algusest saadik kinnitatud nakatumisjuhte. Euroopa piirkonnas on tänaseks (17. juuni seisuga) manustatud üle 477 miljoni annuse COVID-19 vaktsiine.

Seega ongi tehtud suuri edusamme: haiglaravile suunamise määr ja surmajuhtumite arv on vähenenud, eriti riikides, kus vanemaealiste elanike seas on vaktsineeritute osakaal suur. See näitab, et lisaks vaktsineerimisele toimib ka strateegia, mille kohaselt vaktsineeritakse kõigepealt kõige enam ohustatud inimesi, nagu on toetatud nii ülemaailmsetes kui ka piirkondlikes nõuandekomiteedes ja nagu rakendatakse kõikjal WHO Euroopa piirkonnas – et päästa elusid, leevendada tervishoiusüsteemide koormust ja tuua meid võimalikult kiiresti välja pandeemia akuutsest faasist.

Kuigi vaktsineerimisel on oluline osa haiglaravile suunamiste ja surmajuhtumite arvu vähenemisel, peame jääma ettevaatlikuks, sest isegi pärast vaktsineerimist võib inimene ikkagi nakatuda ja viirust edasi anda. Me peame jätkama ennast tõestanud rahvatervise- ja sotsiaalmeetmeid, kiirendades samal ajal ka vaktsineerimise tempot.

Soovin edastada väga olulise sõnumi, – tulevik ei ole kivisse raiutud ja COVID-19 pandeemia kulg on meie kätes, sest see sõltub üksikisikute ja ühiskonna kui terviku tegutsemisest.

Ja milline on olukord ülemaailmselt?

Üks peamisi sõnumeid on, et käituda tuleb õiglasemalt. Vaktsiinid vähendavad raskeid haigus- ja surmajuhtumeid riikides, kellel on vedanud, et vaktsiinikoguseid on neil piisavalt palju, et kaitsta kõige haavatavamaid inimesi. Uusimad tulemused näitavad, et vaktsiinid võivad vähendada ka haiguse levikut. Vaktsiinide kättesaadavuse šokeeriv ebavõrdsus maailmas on endiselt üks suurimaid ohte pandeemia lõpetamisele.

Praeguse seisuga on 77% kõigist vaktsiinidoosidest maailmas manustatud vaid 10 riigis. Me peame tegema rohkem, et tagada vaktsiinide võrdne levik riikide ja elanikkonna vahel.

Teine sellega seotud sõnum on, et esmatähtis on tegutseda solidaarselt. Praegu on aeg näidata üles võimalikult suurt solidaarsust ja toetust, et tagada, et kedagi ei jäeta unarusse. Meie eesmärk peab olema saavutada vaktsineerituse kõrge tase igas riigis, alustades neist, kes on kõige enam ohustatud, et saaksime astuda suure sammu normaalse elu taastamise suunas.

WHO peadirektor kutsus 74. maailma tervishoiuassambleel riike üles toetama jõulist pingutust vaktsineerida septembriks vähemalt 10% iga riigi elanikkonnast ning püüda detsembriks saavutada meie eesmärk vaktsineerida aasta lõpuks vähemalt 30% iga riigi elanikkonnast. Ülemaailmse rahvatervise kogukonnana peame kõik suurendama oma jõupingutusi.

Millised on saadud õppetunnid ja kuidas saaksime tulevikuks paremini valmistuda?

74. maailma tervishoiuassambleel, mis toimus 24. maist 1. juunini, keskenduti COVID-19 kriisi lõpetamisele ja samuti ettevalmistustele järgmiseks pandeemiaks. Veelgi tähtsam on see, et tegemist oli suure kollektiivse püüdega võtta õppust praegusest pandeemiast.

WHO on tellinud mitmeid sõltumatuid uuringuid ja küsinud nõu eksperdirühmadelt, et suunata ülemaailmset tervishoiukogukonda parandama ühist reageerimist pandeemilistele haiguspuhangutele või muude rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealaste hädaolukordade korral.

Kõigis uuringutes anti tugevaid ja selgeid soovitusi WHO tulevase tugevama rolli kohta tervisealastele hädaolukordadele reageerimisel. Nüüd tuleb meil soovitused ellu viia. See on suur ülesanne, mis nõuab laiaulatuslikku poliitilist ja rahalist pühendumist ning mille selge ühine eesmärk on päästa rohkem inimelusid, vältida elatusvahendite kaotust ja tagada, et reageerime pandeemiale õiglaselt.

On tehtud ettepanekuid uue pandeemiaalase lepingu sõlmimiseks, et tugevdada pandeemiateks valmisoleku ja neile reageerimise struktuuri. Seda küsimust arutatakse novembris toimuval maailma tervishoiuassamblee erakorralisel istungil.

Euroopa piirkonnas asutasin nn Monti komisjoni, mis on üleeuroopaline tervishoiu ja kestliku arengu komisjoni, mille ülesanne on kujundada poliitilised prioriteedid ümber pandeemiate valguses. Komisjon, mille koosseisu kuuluvad endised riigipead, teadlased, sh majandusteadlased, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeasutuste juhid ning äriringkondade ja finantsasutuste juhid kogu piirkonnast, teeb järeldused sellest, kuidas eri riikide tervishoiusüsteemid reageerisid COVID-19 pandeemiale, ning annab soovitusi investeeringute ja reformide kohta, et parandada tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandesüsteemide vastupanuvõimet.

Kuidas toetab EL ülemaailmseid ja piirkondlikke jõupingutusi COVID-19 vastu võitlemisel?

EL on ÜRO üks tähtsamaid partnereid kogu maailmas.

ELiga ühinemise protsess on peamine reformide tõukejõud ja motivatsiooni allikas, mis innustab valitsusi tegema edusamme mitmes seadusandlikus ja poliitilises valdkonnas. ELi investeerimispaketid on peamine tegur, mis hõlbustab Euroopa ja rahvusvaheliste finantsasutuste poolt Lääne-Balkani riikides ja idapartnerluste raames muu hulgas tervishoiusektoris tehtavate avaliku ja erasektori investeeringute suurendamist. Samuti hindame kõrgelt investeeringuid tervishoidu, mida EL teeb rahastades WHO Euroopa piirkondliku büroo tegevust ja rakendades bürooga ühismeetmeid ELi mittekuuluvates riikides.

Praegusel pandeemia(järgsel) perioodil tegeleb WHO Euroopa piirkondlik büroo liitude loomise ning ÜRO ja ELi ühiste strateegiate kujundamisega, mille eesmärk on edendada Lääne-Balkani riikide ELiga ühinemise protsessi ning tugevdada demokraatlikku ja majanduslikku ruumi ELi naabruspliitikas osalevates riikides.

WHO Euroopa piirkondlik büroo püüab kasutada oma silmapaistvat rolli tervishoiu juhtimises, et aktiivselt ühtlustada, toetada ja kiirendada strateegilisi partnerlusi ja koostööd Euroopa väiksemates piirkondades, mis on meie tervishoiualaste edusammude nurgakivi WHO Euroopa tööprogrammi 2020–2025 rakendamisel ja 2030. aasta kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

Peame tegema kõik endast oleneva, et parandada oma koduplaneedi seisundit

Johan Strid, purjeregati The Ocean Race tippkohtumiste direktor

„Miks tahavad purjeregati The Ocean Race korraldajad aidata kaasa uue ja parema poliitika kujundamisele, et lahendada ühed kõige pakilisemad probleemid, millega meie sinine planeet silmitsi seisab?“ Minult küsitakse seda sageli ja vastus on, et meist igaüks peab tegema kõik endast oleneva, et parandada meie koduplaneedi ja meie puhul konkreetsemalt oma mänguruumi, st ookeani keskkonnaseisundit.

Meil on üks ookean, kuid selle kaitse ja haldamine on killustatud. Kui lisada sellele ka kliimamuutuste mõju, sillutab see meie merekeskkonna jaoks teed katastroofini. Purjeregatil osalejad on näinud ookeani ja selle allakäiku selgemini kui enamik inimesi meie planeedil. Meil tuleb kiiresti luua parem süsteem, mille põhialus on koostöö.

Saime inspiratsiooni Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee murrangulisest tööst **„Looduse põhiõiguste ELi harta“** ja uurime, kas ookeanile juriidiliste õiguste andmine saab viia paremini kaitstud ja hallatud ookeanini.

Purjeregatt The Ocean Race on maailma kõige raskem spordivõistlus, mis paneb meeskonnad tõsiselt proovile. Saame kasutada ümber maailma purjetavate meremeeste sihikindlust, et tegeleda vajadusega parema üleilmse ookeanipoliitika järele. Me ei ole valitsus, vabaühendus, akadeemiline asutus ega ettevõte. Me oleme spordivõistlus. See annab meile sõltumatu ja kaugeleulatuva platvormi, kus me saame tuua kokku kõigi ühiskonnarühmade esindajaid, et pidada arutelusid ookeaniga seotud lahenduste üle. Seepärast korraldamegi purjeregati tippkohtumisi (The Ocean Race Summits).

Oleme korraldanud juba 11 tippkohtumist, millest viimane toimus 16. juunil ja keskendus Euroopale. Sellel osalesid Euroopa Komisjoni president **Ursula von der Leyen**, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee asepresident **Cillian Lohan** ning Euroopa Komisjoni keskkonna, ookeanide ja kalanduse volinik **Virginijus Sinkevičius**.

Enne 2023. aasta septembrit korraldame strateegilistes asukohtades üle maailma veel kaheksa tippkohtumist. Need toovad kokku üleilmseid osalejaid valitsustest, teadusvaldkonnast, tööstusest, vabaühendustest, meediast ja spordimaailmast koos kirglike ookeanikaitsjatega, et leida lahendusi ja võtta kohustusi meie merede probleemide lahendamiseks. Kasutame uuenduslikke töömeetodeid, rakendades kõigi osalejate motivatsiooni, pädevust ja loovust meie tegevuslaborites (Action Labs). Nendel kõrgetasemelistel üritustel esitatakse rohkelt ettepanekuid, kuidas parandada üleilmset ookeanipoliitikat, tuginedes ookeani õigustele.

Lisaks tippkohtumistele juhivad purjeregati korraldajad ka auhinnatud kestliku arengu programmi, mis lähtub põhitõest, et meil on kohustus muuta oma tegevus kestlikuks ja jätta positiivne pärand tulevastele põlvkondadele. Meie õppeprogramm õpetab lastele ja noortele, kuidas ookeani aidata. Regatil osalevate purjekate teadusaparatuur aitab saada väärtuslikku teavet. Regati vahepeatuste ajal on keelatud kasutada ühekordselt kasutatavaid plasttooteid, varustame võistlejaid kestlikult toodetud toiduga ja loome vastutustundliku kasvuhoonegaaside heite strateegia, mille eesmärk on saavutada 100% taastuvenergia kasutus.

Tahame näidata maailmale, et lisaks sellele, et tõepoolest on võimalik korraldada ülemaailmset kestlikku spordiüritusi, on ka lausa võimatu olla mittekestlik.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on meie väga hea partner. Te esindate Euroopa organiseeritud kodanikuühiskonda ja teil on sõnaõigus ELi otsustusprotsessis. Teie platvorm on väga sarnane sellele, mida meie soovime saavutada oma tippkohtumistega: nimelt kohtumispaik kõigile jõududele, kes soovivad aidata kaasa ookeani parema keskkonnaseisundi saavutamisele ja esindavad kõiki maailma ühiskonnarühmi. Loodan, et koos saame edasi arendada seda, mille saavutasime ühiselt purjeregati Euroopa tippkohtumisel, ning teha koostööd tagamaks, et valitsused, ettevõtted, vabaühendused ja institutsioonid võtavad ookeanidega seotud kohustusi. Ettevõtete, ametiühingute, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees osalevate organisatsioonide ja selle liikmete ülemaailmne võrgustik on väga oluline vahend, mis aitab teha tööd terve ookeani nimel. Teie töö looduse põhiõiguste hartaga on suurepärane alus, millelt ühiselt tööd jätkata.

Oleme tänulikud koostöö eest komiteega ning soovime jätkata ühiselt tegutsemist, et saavutada looduse ja ookeanide õiguste üleilmne seaduslik tunnustamine.

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

We are delighted to host a new selection of haikus by Herman Van Rompuy, former President of the European Council, as part of our series "The old poet speaks gently.

These haikus were originally written in French

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

***

Like every year the flowers
Are on their way to their appointment
More faithful than people

***

A vast forest
With spaces of shadow and light
Like life

***

Everywhere in the world
Poets sing of life and nature
This sharing makes peace

Herman van Rompuy: Le vieux poète parle doucement

Nous avons le plaisir de poursuivre la publication de la série de haïkus, sous le titre commun "Le vieux poète parle doucement", qui nous a été offerte par leur auteur Herman van Rompuy, ancien président du Conseil européen.

***
Comme chaque année les fleurs
Sont sur leur rendez-vous
Plus fidèles que les hommes

***
Une vaste foret
Aux espace d'ombre de lumière
Comme la vie

***
Partout dans le monde
Les poètes chantent la vie et la nature
Ce partage fait la paix

EMSK UUDISED

Sloveeniast saab ELi eesistujariik Euroopa jaoks kriitilisel ajal

Sloveenia võttis Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise üle 1. juulil 2021 – ajal, mil Euroopa teeb jõupingutusi, et taastuda, hoolitseda parema ülesehituse eest ja väljuda tugevamana COVID-19 pandeemiast.

Sloveenia teine eesistumine pärast ELiga ühinemist 2004. aastal kannab motot „Üheskoos. Vastupanuvõimeline. Euroopa“. Need kolm sõna peegeldavad riigi peamisi prioriteete. Nagu eesistujariik Sloveenia ise selgitas: „Üheskoos töötamine, teineteist toetades ja tegutsedes solidaarselt iga Euroopa

kodaniku heaks, on võti Euroopa vastupanuvõime tugevdamiseks.“

Sloveenia eesistumisaja programmis keskendutakse neljale prioriteedile:

- ELi **vastupanuvõime** suurendamine mitmesuguste kriiside suhtes, nagu COVID-19 pandeemia, ning eelmiste eesistujariikide Saksamaa ja Portugali töö jätkamine ELi kübervastupidavusvõime tugevdamisel;
- pandeemiajärgse majandusliku ja sotsiaalse **taastumise** juhtimine, lihtsustades samal ajal üleminekut tehnoloogiliselt arenenumatele ja keskkonnasõbralikumatele majandusvormidele;
- **Euroopa tuleviku konverentsi** edendamine, mis on keskne teema septembri alguses toimuval **Bledi strateegilisel foorumil**, millel oodatakse osalema suurt hulka osalejaid erinevatest Euroopa institutsioonidest;
- Euroopa eluviisi kindlustamine ja tugevdamine, sealhulgas **õigusriigi põhimõtte austamine**.

Neid prioriteete järgides püüab Sloveenia saavutada usaldusväärse ja turvalise Euroopa Liidu, mis suudab tagada julgeoleku ja stabiilsuse oma naabruses. Erilist tähelepanu pööratakse **Lääne-Balkani** riikidele ja ELi laienemisprotsessi usaldusväärsele jätkamisele. 2021. aasta oktoobris on Sloveenial kavas korraldada mitteametlik **ELi-Lääne-Balkani tippkohtumine.** Septembri lõpus korraldatav **komitee Lääne-Balkani kodanikuühiskonna foorum** annab tippkohtumisse oma panuse organiseeritud kodanikuühiskonna konkreetsete soovituste esitamisega.

Komitee tagab organiseeritud kodanikuühiskonna hääle kuuldavaks tegemise eesistujariigi Sloveenia taotlusel koostatava **viie ettevalmistava arvamuse** kaudu. Need käsitlevad erinevaid teemasid alates täiskasvanuharidusest kuni õiglaste toiduainete tarneahelateni. Nende ettevalmistavate arvamuste teemad on järgmised:

1. Täiskasvanuharidus
2. Jätkusuutliku kvaliteetse töö põhikomponendid taastumise ajal ja pärast seda
3. Digipöörde majanduslike ja sotsiaalsete võimaluste kasutamine ning majanduse, eelkõige VKEde digiülemineku tõhustamine, keskendudes inimkesksele tehisintellektile ja andmetele
4. Kaasava, turvalise ja usaldusväärse digipöörde täiendamine kõigi kasuks
5. Õiglase toiduainete tarneahela suunas

Komitee ootab huviga koostööd Sloveenia valitsusega ühiste algatuste ja ürituste korraldamisel ning eesistujariigi Sloveenia toetamist Euroopa organiseeritud kodanikuühiskonna laiendatud võrgustiku kaudu. Komiteel on hea meel, et ta on juba kutsutud osalema Sloveenias kavandatud **Euroopa tuleviku teemalisel ümarlaual** ja Bledi strateegiliselel foorumil.

Rohkem teavet Sloveenia eesistumise kohta leiate siit:

https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/ (st)

Euroopa tuleviku konverents: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee konsultatsioonid jõuavad kõikjale Euroopas

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president Christa Schweng andis reaalajas toimuva küsimuste ja vastuse vooruga stardipaugu Euroopa tuleviku konverentsi kontekstis kavandatud komitee üritustele. Üritusel „#CoFoE (Euroopa tuleviku konverents) – tuua kodanikud tagasi Euroopa projekti keskmesse“ tutvustati organiseeritud kodanikuühiskonna seisukohti ja ootusi seoses Euroopa tuleviku konverentsiga. Samuti rõhutati, et oluline on kaasata inimesi väljaspool Brüsseli mulli, ja korraldati ajurünnak, et valmistuda tulevasteks konsultatsioonideks kodanikega.

Komitee president **Christa Schweng** sõnas, et komitee korraldab teavitusalgatusi kõigis liikmesriikides, et tagada õiglane arvestamine kõigi seisukohtadega: „Me kaasame tööandjad, töötajad ja kogu organiseeritud kodanikuühiskonna ning edastame nende seisukohad Euroopa tuleviku konverentsile.“ Samuti viitas ta hiljuti vastu võetud komitee resolutsioonile, milles pakutakse välja uus Euroopa narratiiv.

Komisjoni asepresident **Dubravka Šuica** märkis: „Euroopa Liidu poliitika on muutunud. Konverents toob esmakordselt kodanikud Euroopa Liidu poliitika kujundamise keskmesse. Konverentsi kaudu saavad kodanikud ja kodanikuühiskond öelda sõna sekka tulevase Euroopa Liidu kujundamises.

Euroopa Parlamendi liige **Eva Maydell** rõhutas, et „meie ülesanne on muuta Euroopa tuleviku konverents kodanike jaoks mõtekaks“.

Komitee tööd uue Euroopa narratiivi leidmisel juhtisid komitee kolme rühma esimehed **Stefano Mallia** (tööandjate rühm)**, Oliver Röpke** (töötajate rühm) ja **Séamus Boland** (Euroopa mitmekesisuse rühm).

Komitee teabevahetuse eest vastutav asepresident **Cillian Lohan** võttis arutelu kokku märkides, et komitee konsultatsioonid Euroopa tuleviku konverentsi teemal jõuavad kõigisse Euroopa nurkadesse ja need on viiakse läbi nii ulatuslikena kui võimalik.

Konverentsi järeldused peaksid valmima 2022. aasta kevadeks. Siis hakkavad ELi institutsioonid kodanike seisukohti analüüsima.

Vaadake algatuse „#CoFoE (Euroopa tuleviku konverents) – tuua kodanikud tagasi Euroopa projekti keskmesse“ avaüritust komitee Twitteri kontol @EU_EESC või Facebookis. (ks)

„Euroopa roheline kokkulepe on kas õiglane või jääbki olemata“

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu juuni istungjärgul teatas Frans Timmermans meetmetest, mille eesmärk on kaitsta kõige haavatavamaid inimesi juhul, kui CO_2 heite maksustamist laiendatakse küttele ja sõidukikütustele, ning kuulas ära komitee ettepanekud parandada sotsiaalse dialoogi kaudu ettevõtete otsustusprotsessi rohelisele majandusele ülemineku küsimuses.

Komitee president **Christa Schweng** tervitas Euroopa Komisjoni juhtivat asepresidenti **Frans Timmermans**i järgmiste sõnadega: „Roheline kokkulepe on ambitsioonikas kasvustrateegia, mille abil EL peab saavutama 2050. aastaks kliimaneutraalsuse ja andma majanduslikke impulsse, ent tugevdada tuleks sotsiaal-, tööhõive-, tervise- ja õigluse mõõdet, tagamaks et ühtki inimest, kogukonda, töötajat, sektorit ega piirkonda ei jäeta kõrvale.“

Frans Timmermans ütles, et rohepöörde sotsiaalne mõõde on komisjoni jaoks esmatähtis, sest pandeemia tõttu on sotsiaalne ebavõrdsus kasvanud enneolematuks. Ta kirjeldas paketi „Eesmärk 55“ põhielemente, mis avaldatakse 14. juulil.

Frans Timmermansi sõnul kinnistab pakett sotsiaalse õigluse uutesse ettepanekutesse,

- jagades kliimameetmetega seotud koormuse õiglaselt tööstusharude, valitsuste ja üksikisikute vahel,
- võttes kasutusele sotsiaalse mehhanismi, mille abil pehmendada mõju, mida meetmed avaldavad kõige haavatavamatele, nt heitkogustega kauplemise süsteemi võimaliku laiendamise puhul küttele ja sõidukikütustele.

„Me peame kaitsma haavatavaid majapidamisi kütte ja sõidukikütuste hinna võimaliku tõusu eest, eelkõige piirkondades, kus puhtad lahendused ei ole kättesaadavad,“ ütles **Frans Timmermans**. „See tähendab, et kui me kehtestame nende kütuste heitkogustega kauplemise süsteemi, siis peame astuma sammu edasi ka oma kohustumises tagada sotsiaalne õiglus. Iga ettepanek heitkogustega kauplemise kohta nendes uutes sektorites peab käima käsikäes ettepanekuga sotsiaalse mõju kohta.“

Arutelu osana kuulas **Frans Timmermans** ära komitee panuse sotsiaalse kokkuleppe kujundamise kohta, mis oleks rohelise kokkuleppe osa. Raportöör **Norbert Kluge** ettepanekud, mis esitati arvamuses „Rohelise kokkuleppeni ei saa jõuda ilma sotsiaalse kokkuleppeta“, keskendusid töötajate suuremale osalemisele ettevõtte otsustusprotsessis ja ettevõtte sotsiaalsele vastutusele.

„Usume, et kaasates töötajate arvamuse, saame parandada selliste majanduslike otsuste kvaliteeti, mida ettevõtted teevad rohelisele mudelile üle minnes“, ütles **Norbert Kluge**.

Ta ütles: „Töötajate teavitamine ja nendega konsulteerimine ning nende osalemine juhtorganites kaldub soosima pikemaajalist lähenemisviisi ja parandab otsustusprotsessi kvaliteeti majandusreformide kavas.“

Kuid komitee rõhutab, et sotsiaalne kokkulepe kui uue rohelise kokkuleppe oluline osa ei ole seotud ainult töötamisega. See hõlmab sissetulekut, sotsiaalkindlustust ja maksutoetust kõigile vajajatele, samuti neile, kellel puudub täielikult juurdepääs tööle. (dm)

Pandeemiajärgne taastumine ja ülesehitus – Euroopa tuleviku põhiprioriteet

ELi lähituleviku põhiprioriteet peab olema Euroopa majanduse õigetesse rööbastesse suunamine, et saavutada kestlik üleminek ning tagada heaolu Euroopa inimestele ja ettevõtjatele. Seda põhisõnumit kandis resolutsioon „Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee panus Euroopa Komisjoni 2022. aasta tööprogrammi“, mille komitee võttis vastu oma täiskogu juuni istungjärgul.

Pärast pandeemiat peavad märksõnadeks olema taastumine ja ülesehitus, öeldakse komitee resolutsioonis. Majanduslikust ja sotsiaalsest kriisist väljumiseks tuleb kasutada nii investeeringuid kui ka reforme, tugevdades kaasavale ja kestlikule majanduskasvule, inimväärsele tööle ning sotsiaalsele õiglusele tuginedes Euroopa vastupidavust tulevastele šokkidele.

Selle põhisambad peavad olema:

- ühtse turu potentsiaali täielik rakendamine;
- kestliku arengu eesmärkide saavutamine;
- ringmajanduse loomine ja hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamine;
- hea valitsemistava ja demokraatliku vastutuse tagamine.

Resolutsiooni vastuvõtmist kommenteerides ütles Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Christa Schweng**: „Ma olen kindel, et komitee varakult esitatud soovitused annavad väärtusliku panuse komisjoni eelseisvasse tööprogrammi. *Komitee pühendub ka edaspidi täielikult komisjoni kuue üldeesmärgi toetamisele ja oma rolli täitmisele, hõlbustades dialoogi kodanikuühiskonnas ja Euroopa Liidu institutsioonidega, et need eesmärgid teoks teha.“*

Schweng lisas, et kõigi kodanike osalemine kodanikuühiskonna organisatsioonide kaudu looks taastumise ja Euroopa tuleviku ümberkujundamise protsessile tõeliselt demokraatliku aluse: „Ma eeldan, et komisjon võtab järgmise aasta prioriteete seades arvesse ka Euroopa organiseeritud kodanikuühiskonna ettepanekuid“.

ELi uus vähktõve vastu võitlemise strateegia pakub enneolematu võimaluse eurooplaste tervise kaitsmiseks

Kuna vähktõvest on kujunemas peamine surmapõhjus ELis, on Euroopa vähktõvevastase võitluse kava avaldamiseks kindlasti õige aeg. Komitee tervitab seda kava kui olulist verstaposti vähktõvevastases võitluses. Lahendamata piirkondliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse probleemid näitavad siiski, et arenguruumi on veel küllaga.

Komitee toetab jõuliselt komisjoni uut 4 miljardi euro suuruse eelarvega kava vähktõvevastase võitluse rahastamiseks. Tegu on esimese strateegilise dokumendiga alates 1990. aastast, milles keskendutakse selle ränga haiguse vastasele võitlusele.

„EL vajab uut Marshalli plaani onkoloogia jaoks ja see on esimene samm õiges suunas. Me ei tohi seda võimalust käest lasta," rõhutas komitee arvamuse ***„Euroopa vähktõvevastase võitluse kava"*** raportöör **Małgorzata Anna Bogusz**.

„Kava teenib oma eesmärki, kuna selles käsitletakse vähktõvevastase võitluse paljusid olulisi aspekte," märkis avamuse kaasraportöör **Milena Angelova**.

Vähktõppe haigestumuse ja suremuse puhul ei ole oluline mitte ainult vähktõve tüüp, vaid selles on roll ka patsiendi asukohal ja tema sotsiaalsel seisundil. Tähelepanu tuleb pöörata piirkondlike taristute erinevustele ning tööhõivealasele ja soopõhisele sotsiaalsele ebavõrdsusele.

Komitee kutsub liikmesriike üles olema proaktiivsem ja rõhutab vajadust tegeleda tööst põhjustatud vähktõve tõhusa ennetamisega ning innustab uurima rohkem kantserogeenide, mutageenide ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega kokkupuutumist ning tööst põhjustatud vähktõve põhjuseid, seda eriti naiste seas.

Samuti rõhutatakse arvamuses sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide olulist rolli teadlikkuse suurendamisel ja tervisliku eluviisi edendavate kampaaniate läbiviimisel. (at)

Kodanikuühiskonnale tuleb anda aktiivne roll ELi väärtuste kaitsmisel

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on lubanud jätkata koostööd Euroopa Komisjoni ja teiste ELi institutsioonidega, et kaitsta ja rakendada ELi põhiväärtusi, eelkõige õigusriigi põhimõtet, põhiõigusi ja demokraatiat.

Euroopa Komisjoni õigusvoliniku **Didier Reyndersiga** komitee täiskogu 10. juuni istungil peetud arutelus Euroopa väärtuste üle palus komitee kodanikuühiskonna organisatsioone ja kodanikke ELi tasandil ulatuslikumalt demokraatlikku protsessi kaasata, et võimaldada neil osaleda ka väljaspool valimisi ja soodustada sisukat kodanikudialoogi. Komitee liikmed rõhutasid samuti seda, kui tähtis on sotsiaalsete ja majanduslike õiguste käsitamine põhiõigustena ELis.

Täiskogu istungjärgul võttis komitee vastu oma arvamused „Euroopa demokraatia tegevuskava“ ja „Strateegia põhiõiguste harta kohaldamise tugevdamiseks ELis“, milles komitee avaldab toetust Euroopa Komisjoni hiljutistele algatustele, mille eesmärk on kaitsta demokraatlikke väärtusi ja kodanike õigusi ELis.

Komitee president Christa Schweng ütles: „ELi väärtusi rünnatakse kõikjal, neid ei saa pidada enesestmõistetavaks isegi riikides, kus on pikaajalised demokraatlikud traditsioonid. Kodanikuühiskond on seadnud ELi reageeringule kõrged ootused ning soovib osaleda aktiivselt nende väärtuste kaitseks peetavates riigi ja Euroopa tasandi aruteludes.“

Didier Reynders sõnas: „Paljud probleemid vajavad kogu ühiskonda hõlmavat käsitlusviisi ja rahvusvahelist koostööd – valitsused, kodanikuühiskond, teadlased ja faktikontrollijad, erasektor, meedia ja kodanikud peavad tegema koordineeritud jõupingutusi. Mul on hea meel viljaka koostöö üle teie komiteega selles valdkonnas.“

Põhiõiguste harta strateegiat käsitlevas arvamuses kutsus komitee üles võtma kodanikuühiskonna organisatsioonide kaitsmise ja toetamise meetmeid, mille seas peaks olema ka häiremehhanism ahistamisjuhtumite tuvastamiseks ja neist teatamiseks. Arvamuses paluti anda sotsiaalpartneritele suurem roll hartas sätestatud õiguste edendamisel ja rakendamisel.

Euroopa demokraatia tegevuskava käsitlevas arvamuses soovitas komitee komisjonil lisada spetsiaalse samba kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite kaasamiseks ning demokraatia edendamiseks töömaailmas. Komitee avaldas kahetsust, et Euroopa demokraatia tegevuskavas ei käsitletud sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimiste olulist rolli ebavõrdsuse vähendamisel ja eurooplaste julgustamisel omaks võtma demokraatlikke ideaale. (ll)

Ainult Euroopa kodanikualgatuse mõju suurendamine aitab ELi oma kodanikega taasühendada

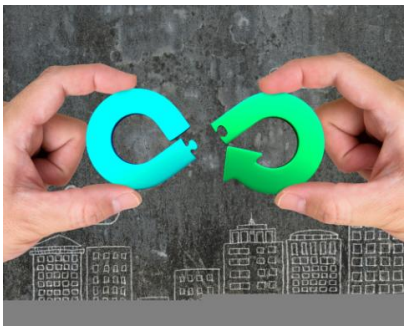
Kümnes Euroopa kodanikualgatuse päev toimus erandkorras kahe päeva jooksul internetis. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president Christa Schweng, Euroopa Komisjoni asepresident Věra Jourová ja Euroopa Parlamendi asepresident Pedro Silva Pereira andsid hinnangu sellele ainulaadsele osalusdemokraatia vahendile.

Oma sissejuhatavas sõnavõtus rõhutas **Christa Schweng**, et iga osalusprotsessi üks põhitunnus on selle mõju: „Mõju puudumine võib tekitada kodanikes rahulolematust, võõrdumist ja pettumust.“ Ta lisas: „Ainult Euroopa kodanikualgatuse mõju suurendades saab sellest jõuline vahend, mis aitab ELi oma kodanikega taasühendada.“

Seni on alates 2012. aastast jõudnud nõutud allkirjakünniseni vaid kuus algatust ning nende mõju on olnud üsna piiratud ja hiline. Siiski on põhjust optimismiks, sest 2021. aastal jõustusid esimesed kaks Euroopa kodanikualgatustest inspireeritud õigusakti: **joogiveedirektiiv**, mis on vastuseks **algatusele „Right2Water“**, ja **nn läbipaistvusmäärus**, mis on **algatuse „Keelustada glüfosaat“** tulemus**.**

Věra Jourová juhtis oma videosõnumis tähelepanu muudatustele ja täiustustele, mis tehti 2020. aasta jaanuaris jõustunud uue Euroopa kodanikualgatuse määrusega. Ta selgitas samuti, et Euroopa kodanikualgatuste tegelik mõju ulatub kaugemale seadusandlikest järelmeetmetest: „Ka algatused, mis ei jõua protsessi viimaste ametlike etappideni, võivad avaldada mitmesugust mõju. Euroopa kodanikualgatuse käivitamisega toovad inimesed enda jaoks olulise teema avalikku ruumi ning see suurendab inimeste teadlikkust ja avaldab mõju.“

Pedro Silva Pereira märkis, et Euroopa Parlamendis on endiselt käimas arutelu selle üle, kuidas suurendada teadlikkust Euroopa kodanikualgatusest ja tõhustada selle toimimist: „Oluline on tagada, et edukalt viimasesse etappi jõudnud algatust kaalutaks tõsiselt ja käsitletaks nõuetekohaselt.“ (na)

Ringmajanduse põhimõtetest lähtuv riigihange peaks olema ELi liikmesriikide valitsustele kohustuslik

Euroopa suurimad tarbijad on valitsused, kes kulutavad igal aastal ligikaudu 14% (ehk 2 triljonit eurot) ELi kogu SKPst. Nende kulutused tulenevad peamiselt riigihangetest, mis korraldatakse ettevõtjatelt vajalike ehitustööde, teenuste ja toodete ostmiseks.

Euroopa Liidus on viimastel aastatel tehtud palju tööd selle nimel, et innustada avaliku sektori asutusi võtma omaks kestlikumaid tarbimisharjumusi ja arvestama iga ostu puhul oma lühiajaliste vajaduste asemel pigem ostu pikaajalisemat mõju.

Euroopa Komisjon on alates 2017. aastast andnud suuniseid keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide näol, lisades neisse järk-järgult ringmajanduse elemente, et tekitada tarneahelates suletud energia- ja materjaliringlus ning vähendada kahjulikku keskkonnamõju ja jäätmeteket.

Nendel meetmetel on ei ole aga olnud laialdast mõju, sest kriteeriumide järgimine on vabatahtlik. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee leiab, et on aeg kehtestada **keskkonnahoidlike riigihangete kohustuslikud miinimumkriteeriumid** ning toetada ringmajandust jõuliselt hankedirektiivide ja

valdkondlike õigusaktidega.

Ringmajanduse põhimõtetest lähtuv riigihange võimaldab valitsusasutustel lisaks kõige madalama hinna kriteeriumile võtta ostulepingu sõlmimisel arvesse ka muid aspekte.

„Riigihange on sageli vastuoluline teema, sest projektide kvalifitseerimise tingimused on sageli väga ühekülgsed ning arvesse ei võeta olelusringi mõju ega projektiga saavutatavaid tulemusi," ütles asjaomase arvamuse raportöör **Ferdinand Wyckmans**. „Tuleb loobuda mõttest, et madalaim hind on ainus hankelepingu sõlmimise kriteerium, ning lähtuda hinna ja kvaliteedi suhtest, võttes arvesse innovatsiooni, toodete ja teenuste kvaliteeti, kestlikkust, keskkonnasäästlikkust ja sotsiaalset mõju."

Euroopa Komisjon on juba välja töötanud mitmeid olelusringi kulude arvestamise mudeleid, mis on hankijatele toodete ja teenuste hindamiseks vabalt kättesaadavad. Need vahendid võimaldavad riigiasutustel võtta arvesse toote, töö või teenuse olelusringi kulusid alates ostmisest, käitamisest ja hooldusest kuni olelusringi lõpuni. Komitee leiab, et neid tuleks nüüd ajakohastada ja lisada ka CO_2-ga seotud kulu.

Komitee arvates on samuti hädavajalik tagada **VKEdele** võimalus osaleda ringmajanduse põhimõtetest lähtuvates riigihangetes ja saada selleks vajalikku abi. Neil on tohutu potentsiaal, kuid menetluse keerukuse tõttu ähvardab neid oht sellest kõrvale jääda. Ainult juhul, kui VKEdele pakutakse vajalikku toetust, saavad nad anda panuse kohalikesse ja inimkesksetesse riigihangetesse. (dm)

Tasustamise läbipaistvus: siduvaid meetmeid on vaja, kuid soolise palgalõhe vähendamiseks neist ei piisa

EMSK tervitab komisjoni algatust siduvate tasustamise läbipaistvuse meetmete kohta, kuid on seisukohal, et direktiivi ettepanekut tuleks mitmes valdkonnas tugevdada ja võtta lisameetmeid soolise palgalõhe algpõhjustega tegelemiseks.

Komitee väljendab 9. juunil vastuvõetud arvamuses heameelt komisjoni ettepaneku üle siduvate tasustamise läbipaistvuse meetmete kohta, mille abil saavad töötajad jõustada oma õigust võrdsele tasustamisele juhul, kui nad on on langenud palgadiskrimineerimise ohvriks.

Sellegipoolest leiab komitee, et kavandatud direktiivi tuleb täiendada mitmes valdkonnas, sealhulgas seoses töö väärtuse määramise kriteeriumide, mõnede läbipaistvusmeetmete ulatuse ning sotsiaalpartnerite ja kollektiivläbirääkimiste rolliga.

Võrdne tasu ja võrdväärne töö

Võrdne tasu võrdväärse töö eest on põhimõte, mida rakendatakse töötajate kategooriatele, mille komisjoni ettepaneku kohaselt määravad kindlaks tööandjad. Komitee peab äärmiselt oluliseks mehhanisme, mis tagavad töötajate kategooriate määramise sooneutraalsel ning ametiühinguid ja töötajate esindajaid kaasaval viisil kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega.

Soolise palgalõhe aluseks olevaid struktuurseid põhjuseid käsitlevad lisameetmed peaksid hõlmama ka piisavaid ja kättesaadavaid lapsehoiuteenuseid, teadlikkuse suurendamise algatusi, naiste paremat esindatust otsuseid langetavatel ametikohtadel ja naiste tööhõivet pärssivate maksualaste takistuste kaotamist. Kogu veebiartiklit saab lugeda siin. (na)

Euro rahvusvahelise rolli tugevdamine on Euroopa ülemaailmse positsiooni edendamise võti

Euro tugevdamiseks peab EL seadma suured majanduslikud eesmärgid. See on muutunud veelgi olulisemaks, arvestades maailmamajanduse muutumise kiirust ja ELi praegust positsiooni innovatsiooni, konkurentsivõime ja investeerimist soodustava õiguskeskkonna edendamise osas.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu 2021. aasta juuni istungjärgul vastu võetud arvamuses toetab komitee Euroopa Komisjoni teatist *„Euroopa majandus- ja finantssüsteem: avatuse, tugevuse ja vastupidavuse edendamine“*. Kuna pandeemiajärgsed muutused põhjustavad märkimisväärseid nihkeid ülemaailmses majandusjõudude tasakaalus, peaks Euroopa Liit kiiresti tegutsema, et suurendada Euroopa majanduslikku vastupanuvõimet ja taastuvust. Komitee nõustub iseäranis vajadusega tugevdada euro kui Euroopa ülemaailmse positsiooni edendamise ühe põhivahendi rahvusvahelist rolli.

Komitee arvamuse raportöör oli **Tomasz Wróblewski** (I rühm, tööandjad). Ta leiab, et komisjon peaks rohkem keskenduma euro nõrgeneva rahvusvahelise rolli põhjustele. „Euro ülemaailmne positsioon nõrgeneb, kuid mitte nii kiiresti kui dollari oma,“ ütles ta. „See ei muuda tõsiasja, et euro positsiooni mõjutavad erinevad tegurid. Esimene neist on finantsteenuste integreeritud ühisturu puudumine. **Pangandusliidu** ja **kapitaliturgude liidu** loomist lõpule viimata on meil raske dollariga võistelda.“

Samuti soovitab komitee pöörata rohkem tähelepanu **Hiina** kiiresti kasvavale majandusele ja kutsub üles võtma vastu tegevuskava, milles seda arvesse võetakse. Hiina renminbi roll rahvusvahelises kaubanduses ja kliiringus kasvab. Hiina teeb samuti intensiivselt tööd oma digirahaga, jättes enamiku maailmast seljataha. EL peab kiiresti reageerima ja komitee toetab ettepanekut luua digieuro. Tomasz Wróblewski sõnul „võivad Euroopal olla selles valdkonnas atraktiivsemad lahendused, arvestades meie kohustumust kaitsta isikuandmeid ja kasutaja privaatsust.“ (na)

Riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib organiseeritud kodanikuühiskonna tõelist kaasamist nende rakendamisse

Komitee hoiatas oma Euroopa poolaasta rühma iga-aastasel konverentsil, mis toimus 31. mail veebiüritusena, et organiseeritud kodanikuühiskonna kaasamine ei ole enamikus ELi riikides kaugeltki rahuldav.

Teemal „Vastupidava Euroopa ülesehitamine – kodanikuühiskond ning riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad“ toimunud konverentsil võtsid sõna peakõnelejad ELi institutsioonidest, riikide majandus- ja sotsiaalnõukogudest, mõttekodadest ja ELi kodanikuühiskonna organisatsioonidest. Konverentsil keskenduti kolmele teemale: organiseeritud kodanikuühiskonna kaasamine riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse, õiglane üleminek keskkonnahoidlikule, digitaalsele ja jätkusuutlikule Euroopa majandusele ning Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamine.

Komitee president **Christa Schweng** avas arutelu, rõhutades ülesannet muuta käesolev kriis uuteks võimalusteks. Üks konkreetne probleem on taaste- ja vastupidavusrahastu potentsiaali edukas ärakasutamine. „Enamik liikmesriike ei konsulteerinud piisavalt organiseeritud kodanikuühiskonnaga või tegid seda liiga hilja,“ märkis Christa Schweng. „Praeguseks on koostatud riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad, mis erinevad oluliselt kvaliteedi ja metoodika poolest, ning meil on tõsiseid kahtlusi, kas kavad vastavad tegelikult kohapealsetele vajadustele.“

Itaalia majandus- ja sotsiaalnõukogu (CNEL) esimees **Tiziano Treu** ütles, et Euroopa tuleviku konverentsi roll on anda uus vorm Euroopa valitsemisele, mida tuleb lihtsustada ja tõhustada ning mis peab hõlmama konkreetseid reegleid, mille abil tagada organiseeritud kodanikuühiskonna kaasamine.

Euroopa poolaasta rühma aseesimees **Luca Jahier** ütles: „Tugevam nn kodanike sammas, mis hõlmab organiseeritud kodanikuühiskonda ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi koostöös riikide parlamentidega, on oluline, et tagada nõuetekohane järelevalve reformiprotsesside ja investeeringute üle ning õiguspäraste sidusrühmade vajalik kaasamine.“ (na)

Komitee arvates peab kestlikumate toidusüsteemide suunas toimuv üleminek olema kaasav ja õiglane

Selleks et anda oma panus ÜRO toidusüsteemide 2021. aasta tippkohtumisse, korraldas komitee 28. mail veebipõhise arutelu, et uurida Euroopa toidusüsteemide nõrku kohti ja nende

ebavõrdsust ning teha kindlaks, kuidas jõuda võrdsemate ja õiglasemate tarneahelateni. Kõrgetasemelised sõnavõtjad ÜROst, Euroopa Komisjonist ja Euroopa Parlamendist jagasid oma seisukohti selle kohta, mida on vaja muuta, et tugevdada võrdsusel, õiglusel ja õigustel põhinevat lähenemisviisi üleminekul kestlikumatele toidusüsteemidele.

COVID-19 pandeemia oli häirekell, mis tõi meie teadvusse vajaduse muutuste järele. Kuigi põllumajandustootjad ja toidusüsteemi töötajad on olnud COVID-19 kriisi ajal eesliinil ja kindlustanud katkematu toiduainetega varustamise kõigile eurooplastele, „on see kriis tõstnud esile asjaolu, et toidu jõudmine talust taldrikule ei ole iseenesestmõistetav," ütles komitee temaatilise uurimisrühma „Jätkusuutlikud toidusüsteemid" esimees **Andreas Thurner**.

Komitee on aastate vältel töötanud välja mitmed ettepanekud ja konkreetsed ideed. Panusena ÜRO toidusüsteemide tippkohtumisse võib need võtta kokku viies soovituste paketis:

I Edendada terviklikku ja integreeritud toidupoliitikat;

II Populariseerida tervislikumat ja kestlikumat toitumist;

III Tagada õiglased hinnad ja keelustada ebaausad kaubandustavad;

IV Suurendada lühikeste toidutarneahelate ja agroökoloogia kasutamist;

V Tagada kodanikuühiskonna struktureeritud kaasamine ja osalemine.

Transpordi keskkonnahoidlikumaks muutmine peab pakkuma realistlikke alternatiive

Komitee toetab transpordisüsteemi keskkonnahoidlikumaks muutmist, ent rõhutab, et energiasüsteemi ümberkujundamine peab olema õiglane ning pakkuma kasutuskõlblikke ja realistlikke alternatiive, mis arvestavad majanduslikku ja sotsiaalset eripära ning kõigi Euroopa piirkondade, sealhulgas maapiirkondade vajadusi.

Seda põhisõnumit kannab **Pierre Jean Coulon**i ja **Lidija Pavić-Rogošić**i koostatud arvamus, mis võeti vastu komitee täiskogu juuni istungjärgul. Hinnates 2011. aasta transpordipoliitika valget raamatut, mille eesmärk on muuta transpordisüsteem naftast sõltumatuks, ilma et toodaks ohvriks transpordi tõhusus ja halveneks liikuvus, võtab komitee kindla seisukoha.

Lahenduseks ei saa olla transpordiliikide piiramine: eesmärk peaks olema transpordiliikide koostoimimine, mitte teistele transpordiliikidele üleminek. Lisaks peab ökoloogiline üleminek olema sotsiaalselt õiglane ja säilitama Euroopa transpordi konkurentsivõime, rakendades täielikult ellu Euroopa transpordipiirkonna kui ühtse turu osa. Sellega viivitamine on kahetsusväärne.

„Liikuvuse piiramine ei ole alternatiiv. Me toetame kõiki meetmeid, mille eesmärk on muuta transport energiatõhusamaks ja vähendada heitkoguseid," ütles **Pierre Jean Coulon**. „Euroopas valitsevad hetkel ebasoodsad olud, kuid see ei tohiks viia kursimuutuseni mitmesuguste Euroopa algatuste ühiskondlikes ja keskkonnaalastes ootustes."

Samuti soovib komitee edendada avatud, pidevat ja läbipaistvat arutelu valge raamatu rakendamise üle. „Komitee juhib tähelepanu sellele, kui oluline on tagada kodanikuühiskonna ja sidusrühmade toetus, sealhulgas kaasava dialoogi kaudu," lisas **Lidija Pavić-Rogošić**. „Strateegiliste eesmärkide heast mõistmisest ja laialdasest omaksvõtust on tulemuste saavutamisel väga palju kasu." (mp)

EMSK arutab ajakohastatud Euroopa tööstusstrateegiat

17. juunil toimus Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees ning selle tööstuse muutuste nõuandekomisjonis elav arutelu organiseeritud kodanikuühiskonna seisukohtade üle pärast Euroopa Komisjoni uue tööstusstrateegia ajakohastatud versiooni avaldamist. Komitee sektsioonide kõnealust teemat käsitleva ühise aruteluseeria esimesel üritusel väljendati kahtlust, kas ajakohastatud strateegiast piisab ELi tööstuse vastupanuvõime ja strateegilise sõltumatuse suurendamiseks.

5. mail 2021 ajakohastas komisjon Euroopa tööstusstrateegiat, et tagada tööstuse ümberkujundamise eesmärkide täielik kooskõla COVID-19 kriisi järgse uue olukorraga ja kaasaaitamine säästvamale, digitaalsemale, vastupanuvõimelisemale ja üleilmselt konkurentsivõimelisemale majandusele.

Arutelu juhtinud CCMI esimees **Pietro Francesco De Lotto** sõnas: „COVID-19 pandeemia kiirendas paljusid käimasolevaid protsesse. Kiirus, millega ühiskond ja tööstus on pidanud viimase 16 kuu jooksul digiüleminekuga kohanema, on enneolematu, ning muutused, millega oleme kokku puutunud, on murrangulised: kõigepealt tarneahelates, siis seoses meditsiiniseadmete ja seejärel vaktsiinidega."

Ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsiooni (INT) esimees **Alain Coheur,** kes oli teine väitlusjuht, kirjeldas teise aruteluringi tausta järgmiselt: „Kriis on toonud ilmsiks teisigi teemasid, mida 2020. aasta märtsis avaldatud esimeses tööstusstateegia teatises ei mainitud. Peame nägema kriisis võimalust muuta Euroopa tööstus sõltumatuks."

Euroopa Komisjoni presidendi **Ursula Von der Leyeni** nõunik digiasjades **Antony Whelan** sõnas ELi sõltuvust mõõtvate komisjoni vahendite tutvustamisel: „Alt-üles tegevuse raames tuvastasime vaid käputäie valdkondi, kus EL tervikuna on murettekitavas sõltuvuses."

Komitee korraldab tööstusstrateegia teemal rea arutelusid: seitse veebiseminari, millest esimene toimus 17. juunil. Kõrgetasemeline kokkuvõttev arutelu on kavas 2022. aasta märtsis. (ks)

Atlandi-ülesed partnerid on on valmis minema sõnadelt tegudele

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Atlandi-üleste suhete järelevalvekomitee kogunes veidi enne ELi ja USA kõrgetasemelist tippkohtumist, et pidada aru mitmesuguste kodanikuühiskonna jaoks oluliste teemade, eelkõige kliimamuutuste ja kaubanduse üle.

„Mõlemalt poolt ookeani tulevad igalt rindelt julgustavad signaalid," ütles komitee Atlandi-üleste suhete järelevalvekomitee esimees **Christian Moos**.

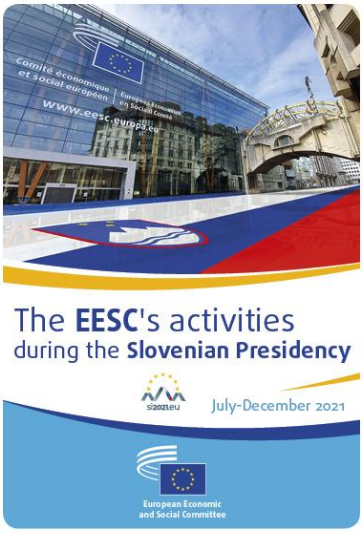
USA presidendi kliimaküsimuste erisaadiku John Kerry vanemnõunik **David Livingston** kinnitas, et praegune juhtkond on nüüd kindlalt pühendunud Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ja nende ületamisele. Ta ütles: „See ei ole vastuvõetav, kui peamised olulised osalejad ei ajakohasta 2021. aastal Pariisi kokkuleppe keskmes olevaid riiklikult kindlaksmääratud panuseid olulisel määral".

„Tänu kodanikuühiskonna aktiivsusele USAs ning ELi ja teiste riikide toetusele on USA-l võimalik tegevust jätkata, hoolimata eelmise valitsuse pühendumuse puudumisest," märkis Euroopa Komisjoni kliimameetmete peadirektoraadi (DG CLIMA) esindaja **Elina Bardram**.

Atlandi Nõukogu esindaja **Emilie Bel** rõhutas, et Euroopa on valmis koostama positiivse kaubanduskava, kuid see peab lähtuma tasakaalust.

Marjorie Chorlins USA Kaubanduskojast kinnitas, et hoolimata Atlandi-ülesest poliitilisest ebastabiilsusest ja COVID-19 põhjustatud majanduslangusest jäävad USA ja Euroopa teineteise jaoks kõige olulisemateks turgudeks. Hiljuti avaldatud Atlandi-ülese majanduse 2021. aasta aruandest nähtus, et need kaks partnerit annavad olulise osa ülemaailmsesse tarbimisesse ja ülemaailmsesse SKPsse.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee rahvusvahelise kaubanduse järelevalvekomitee esimees **Tanja Buzek** rõhutas kodanikuühiskonna kaasamise tähtsust läbipaistva kaubanduspoliitika saavutamiseks. Lisaks toonitas ta vajadust tugevate koalitsioonide järele seoses WTO reformimisega. (at)

Uus väljaanne: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tegevus Sloveenia eesistumise ajal (juuli–detsember 2021)

2021. aasta teisel poolel täidab Sloveenia teist korda ELi Nõukogu eesistujariigi ülesandeid. Ja juba teist korda toimub see Euroopa jaoks kriitilisel ajal.

2008. aastal seisis EL silmitsi finantskriisiga ja praegu on ta endiselt vastamisi COVID-19 pandeemia sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Seetõttu ei ole üllatav, et lisaks sellistele strateegilistele valdkondadele nagu küberturvalisus, hõlmavad Sloveenia eesistumisperioodi peamised prioriteedid ELi valmisolekut ja vastupanuvõimet kriisidele, eelkõige tervisekriisidele. Sloveenia eesistumise ajal tuleb samuti tegeleda paljude ülesannetega, mis on seotud Euroopa tuleviku konverentsi toimumisega.

Komitee on valmis tegema eesistujariigi Sloveeniaga tihedat koostööd, sest meil on ühised prioriteedid: majanduse taastamine, õiglane kliimapööre ja digiüleminek ning õigusriigi kaitsmine on ka komitee tegevuse keskmes.

Brošüür on neljas keeles (inglise, prantsuse, saksa ja sloveenia) kättesaadav komitee veebilehel. Brošüüri trükiversiooni saab tellida e-posti aadressil vipcese@eesc.europa.eu.

UUDISEID RÜHMADELT

Tööandjate rühma digiülemineku teemalisel veebiseminaril kutsuti üles võtma vastu maapiirkondade digitaliseerimise õigusakti

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühm

Pärast seda, kui Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis hiljutisel juuni täiskogu istungjärgul vastu arvamused digiturgude õigusakti ja digiteenuste õigusakti kohta, korraldas tööandjate töörühm 14. juunil veebiseminari teemal „Digitaalse ja uue ELi majanduse ees seisvad väljakutsed“.

Digiüleminek muudab ühiskondi ja majandusi. Digiteenused lõimuvad üha enam Euroopa majandusse ja kujundavad Euroopa digitaalset tulevikku. COVID-19 kriis on seda suundumust veelgi kiirendanud. Euroopa

Komisjon on tegutsenud väga aktiivselt, käivitades erinevad algatused, et edendada Euroopa digitaalset suveräänsust, tagades kodanikele turvalise, õiglase, avatud ja vastutustundliku võrgukeskkonna ning avades digitaalse ühtse turu potentsiaali.

Siiski jagunevad digiülemineku edusammud ELis endiselt ebaühtlaselt. Paljud maapiirkondade ja kaugemal asuvate piirkondade kogukonnad otsivad aktiivselt uusi võimalusi digiteenuste valdkonnas, et edendada majanduskasvu, kuid seisavad silmitsi ebapiisavast taristust ja puudulikest oskustest tingitud raskustega.

Komitee tööandjate rühma Portugali delegatsiooni egiidi all Portugali eesistumise raames toimunud veebiseminari eesmärk oli aidata kaasa arutelule selle üle, kuidas muuta digiturgude õigusakt ja digiteenuste õigusakt eesmärgipäraseks ning aidata seeläbi kaasa õigusloomeprotsessile.

Sõnavõtjad ja osalejad tunnistasid vajadust ületada linnade ja maapiirkondade digilõhe kiudoptilise võrgu ja 5G kasutuselevõtu abil nii linnades kui ka maapiirkondades ning kutsusid üles võtma vastu maapiirkondade digitaliseerimise õigusakti.

Digitaristu osas juhtisid ELi tööandjad tähelepanu vajadusele oskuste järele. Digiüleminek saab teoks ainult siis, kui kõigil eurooplastel on elementaarne digikirjaoskus ja kui digivaldkonnas on olemas piisavalt kvalifitseeritud töötajaid. Tööandjad rõhutasid, et EL ja liikmesriigid peavad kasutama täiel määral ära taaste- ja vastupidavusrahastu riiklikke kavasid ja kõiki olemasolevaid rahastamisvahendeid (programm „Digitaalne Euroopa“, InvestEU, struktuuri- ja ühtekuuluvusfondid), et luua tõeliselt DIGITAALNE liit.

Samuti kordasid sõnavõtja, et ainult digitaalse ühtse turu täiendava killustatuse vältimine võimaldab Euroopa ettevõtetel Euroopa Liidus laieneda. Tänu ühtlustatud õigusnormidele ei pea Euroopa ettevõtted tegelema 27 erineva õigussüsteemiga ning neile on tagatud õiguskindlus, prognoositavus ja võrdsed võimalused turul, kus konkurentsitingimused on ausad kõigi, ja eelkõige VKEde jaoks, mis moodustavad valdava osa digiplatvormide kasutajatest.

Lisaks tõelise digitaalse ühtse turu loomisele toetasid ELi tööandjad kindlalt prioriteetset eesmärki taastada Euroopa digitaalne suveräänsus, jäädes samal ajal avatuks vabakaubandusele ja toetades mitmepoolset süsteemi. Sellega seoses tervitasid nad digiteenuste õigusakti ja digiturgude õigusakti, mis on nende arvates osa Euroopa vastusest luua kõigile võrguteenustele võrdsed võimalused kooskõlas Euroopa väärtuste ja standarditega.

Nad rõhutasid siiski, et kui EL tahab saada tõelise digitaalse mõjuvõimuga geopoliitiliseks osalejaks, peab ta kasutama nii oma regulatiivset võimu kui ka tugevdatud tööstuslikku ja tehnoloogilist võimekust, et edendada Euroopa digiülemineku mudelit ja kujundada globaalset keskkonda.

Lisateavet ürituse ja sellel antud soovituste kohta leiate siit. (dv)

Aitame kaotada soolise palgalõhe enne 2104. aastat

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töötajate rühm

Keskmiselt teenivad naised Euroopas 14% vähem kui mehed. On riike, kus olukord vähehaaval paraneb, ning teisi, kus see hoopis halveneb. Lõhe peaks Euroopa Liidus eeldatavasti suures osas kaduma 22. sajandiks, kuid näiteks Prantsusmaal võib selleks kuluda veel tuhat aastat.

Lõhe põhjuseid on mitu: valdkondlik segregatsioon (naised on madalapalgalistes sektorites üleesindatud), töö- ja eraelu tasakaal (naistel kulub rohkem aega tasustamata tööle kodus), nn klaaslagi (tegevjuhtide hulgas on naisi alla 10%) ja seadustest hoolimata jätkuv diskrimineerimine.

Et paremini tegeleda soolise palgalõhega ja lõpetada palgadiskrimineerimine, avaldas Euroopa Komisjon ettepaneku tasustamise läbipaistvuse kohta, mis hõlmab õiguskaitsemeetmeid, et tugevdada võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist. Ettepanek sisaldab **siduvaid tasustamise läbipaistvuse** meetmeid ja parandab õiguskaitse kättesaadavust.

Kuigi tasustamise läbipaistvus ei ole kaugeltki ainus vahend palgadiskrimineerimise vastu võitlemisel, on soopõhiste struktuuride kindlakstegemine palgaerinevuste vähendamiseks äärmiselt oluline.

Komitee arvamuses esitatakse soovitused komisjoni ettepaneku parandamiseks ja kutsutakse üles direktiivi tugevdama, et meetmetest saaksid kasu kõik töötajad, mitte ainult need, kes töötavad suurtes ettevõtetes. Meetmete mõju sõltub sotsiaalpartnerite tõelisest kaasatusest.

Õiglasema tasu tagamine ja palgadiskrimineerimise lõpetamine on kõigi Euroopa töötajate põhiõiguste kaitsmise põhieesmärk.

Meediavabadus ei ole iseenesestmõistetav, vaid seda tuleb aktiivselt kaitsta

Elena-Alexandra Calistru, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa mitmekesisuse rühma liige

Vähestes maailma paikades on vaba ja sõltumatu meedia väärtuste kaitsmine nii pika traditsiooniga nagu Euroopas. Digiplatvormide tekkimine, mitteliberaalsed suundumused sulgeda juurdepääs teabele, kasvav oht uurivatele ajakirjanikele ja COVID-19 põhjustatud kriis avaldavad erinevat, kuid samaaegset survet ökosüsteemile, mis võimaldab täiesti vaba meedia olemasolu ja selle demokraatliku rolli täitmist.

Komitee võttis hiljuti vastu **arvamuse** komisjoni teatise kohta teemal **„Euroopa meedia digikümnendil: tegevuskava taastumise ja ümberkujundamise toetamiseks“. Komitee väljendas heameelt komisjoni tõdemuse üle, et need põhisuundumused ja COVID-19 kriis võivad juhul, kui poliitilisel tasandil jõuliselt ja rahalise toetusega ei reageerita, õõnestada Euroopa meediasektori vastupanuvõimet ja selle demokraatlikku rolli.**

Teatises soovitatud vahendid hõlmavad mitmesuguseid meetmeid, mis on suunatud meediatööstuse taastumisele ja ümberkujundamisele ning sektori vastupanuvõime tugevdamisele. Selleni jõudmiseks on tarvis võtta meetmeid, et võidelda sektori struktuuriliste probleemidega ning edendada soodsat keskkonda, kus meedia ja kodanikuühiskond saaksid osaleda avatud arutelus, milles puudub pahatahtlik sekkumine ja desinformatsioon.

Siiski peame arvestama mitut olulist aspekti, kui soovime, et EL jääks parimaks võimalikuks meediavabaduse paigaks.

Esiteks peaksid meetmed olema kooskõlas sotsiaalse tegelikkusega, mis on lahknevuste aluseks eri liikmesriikide meedia- ja audiovisuaaltööstuse maastikul, ning kohaliku ja riikliku meedia vajaduste ja erineva ulatusega. Seepärast peab rahaline toetus olema läbipaistev, kättesaadav ja kaasav, eriti kui tegemist on kohaliku meedia ja meediasektori idufirmadega. Teiseks tuleb partnerina kaasata kodanikuühiskond, et võimestada üksikisikuid, tugevdada meediavabadust ja võidelda desinformatsiooni vastu meediapädevuse abil.

Euroopa meedia tegevuskava õnnestumiseks peavad kõik sidusrühmad andma oma panuse, et tunnustada meedia olulisust meie demokraatlike väärtuste jaoks.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

ESMA muuseum ja memoriaal Argentinas: inimõiguste sümbol

Töötajate rühm esitles kampaaniat Argentinas asuva ESMA muuseumi ja memoriaali kandmiseks UNESCO maailmapärandi nimistusse.

ESMA muuseum ja memoriaal Argentinas asuvad paigas, kus tegutses 1976–1983. aastal võimul olnud Argentina diktatuuri ajal salajane kinnipidamis-, piinamis- ja hukkamiskeskus. Ta kujutab endast Argentina ajaloo sümbolit ja samal ajal rahvusvahelise tähtsusega institutsiooni, kuna pakub veel kord tõendeid inimõiguste rikkumiste ja inimsusvastaste kuritegude kohta mida ei tohi kunagi unustada.

Kampaaniat, mille eesmärk on kanda ESMA UNESCO maailmapärandi nimistusse, toetavad inimõiguste organisatsioonid, Mercosuri ametiühingud ja Argentina saatkond Euroopa Liidu juures.

Üritus toimus 30. juunil veebis ning seda voogedastati komitee veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites. Lisateavet leiab siit. (ck)

Kümme aastat kliimamuutusi Ciril Jazbeci fotodel

ELi nõukogu Sloveenia eesistumisaja alguse tähistamiseks esitleb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Ciril Jazbeci veebinäitust. See tunnustatud Sloveenia fotograaf on Leica Oskar Barnacki auhinna laureaat ning Maailma Pressifoto auhinna üks võitjatest 2021. aastal.

Virtuaalsel fotonäitusel „Kümme aastat kliimamuutusi“ on välja pandud 25 pilti, mis on osa kunstniku pikaajalisest projektist „Kliimamuutustele vastupanu võime“.

Näituse ametlik avamine toimub 8. juulil Facebooki otseülekandes toimuva kunstivestlusena, mida juhib komitee teabevahetuse eest vastutav asepresident **Cillian Lohan** ning milles osalevad Sloveenia alalise esindaja asetäitja ELi juures **Tamara Weingerl Požar**, komitee Sloveenia liige **Neža Repanšek** ja fotograaf ise.

Veebinäitus on avatud 5. juulist 30. juulini 2021. Kasutage võimalust näitust külastada siin. (ck)

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Amalia Tsoumani (at)
Aude Francois (af)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Fabiola Giraldo Restrepo (fgr)
Jasmin Kloetzing (jk)
June Bedaton (jb)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Magdalena Walczak Jarosz (mwj)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Sveto Trajkovski (st)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Aadress

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Jacques Delors’i hoone,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel: (+32 2) 546 94 76
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärkude ajal. ?EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes.
Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.

07/2021